

यात्वागत्वा ॥ ३६ ॥ निशम्यआलोच्य ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ चेदिहांतकोनुप्राप्तो नोस्यात्तर्हि एतन्नस्यादिति शेषः यंत्रंगोलकोत्क्षेपणं कवचानिर्वर्माणि सुपांसुलुगितिसुपोडादेशः नांतपाठेषु स्वमार्गं प्रतिपादयित्वा सज्जीकृत्य ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ इति उद्योगप० नैलकंठीये भारतभावदीपे त्रिसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ यथेति शांतिबाधकं भयंतेषां माकुर्वित्याह तथेति ॥ १ ॥

यात्वाचाहंकुरुन्सर्वान्युष्मदर्थमहापयन् ॥ यतिष्ये प्रशमं कर्तुं लक्षयिष्ये च चेष्टितं ॥ ३६ ॥ कौरवाणां प्रवृत्तिं च गत्वा युद्धाधिकारिकां ॥ निशम्य विनिवर्तिष्ये जयाय तव भारत ॥ ३७ ॥ सर्वथा युद्धमेवाहमाशंसामि परैः सह ॥ निमित्तानि हि सर्वाणि तथा प्रादुर्भवन्ति मे ॥ ३८ ॥ मृगाः शकुन्ताश्च वदन्ति घोरं हस्यं श्वमुख्येषु निशामुखेषु ॥ घोराणि रूपाणि तथैव चाग्निर्वर्णान्वहून्पुष्यति घोररूपान् ॥ ३९ ॥ मनुष्यलोकक्षयकृत्सु घोरो नो चेदनुप्राप्त इहांतकः स्यात् ॥ शस्त्राणियंत्रं कवचारथांश्च नागान्हयांश्च प्रतिपादयित्वा ॥ ४० ॥ योधाश्च सर्वैरुत निश्चयास्ते भवन्तु हस्यं श्वरथेषु यत्ताः ॥ सांग्रामिकं ते यदुपार्जनीयं सर्वं समग्रं कुरुत न्नरेंद्र ॥ ४१ ॥ दुर्योधनो न त्यलमद्यदातुं जीवंस्तवैतन्नृपते कथंचित् ॥ यत्ते पुरस्तादभवत्समृद्धं द्यूते हतं पांडवमुख्यराज्यं ॥ ४२ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्गीतानपर्वणि कृष्णवाक्ये त्रिसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ भीम उवाच यथायथैव शांतिः स्यात्कुरुणां मधुसूदन ॥ तथा तथैव भाषेथामास्मयुद्धेन भीषयेः ॥ १ ॥ अमर्षी जात संरंभः श्रेयो द्वेषी महामनाः ॥ नो ग्रंदुर्योधनो वाच्यः सान्निवैनं समाचरेः ॥ २ ॥ प्रकृत्या पापसत्त्वश्च तुल्यचेतास्तु दस्युभिः ॥ ऐश्वर्यमदमत्तश्चरुतवैरश्च पांडवैः ॥ ३ ॥ अदीर्घदर्शी निष्ठूरी क्षेमाकूरपराक्रमः ॥ दीर्घमन्युरनेयश्च पापात्मानि कृतिप्रियः ॥ ४ ॥ म्रियेतापि न भज्येत नैव जत्यात्स्वकं मतं ॥ तादृशेन शमः कृष्णमन्ये परमदुष्करः ॥ ५ ॥ सुहृदामप्यवाचीनस्य कथमपि प्रियानृतः ॥ प्रतिहंत्येव सुहृदां वाचश्चैव मनांसि च ॥ ६ ॥ समन्युवशमापन्नः स्वभावं दुष्टमास्थितः ॥ स्वभावात्पापमभ्येतितृणैश्च न्न इवोरगः ॥ ७ ॥ दुर्योधनो हियत्सेनः सर्वथा विदितस्तव ॥ यच्छीलो यत्स्वभावश्च यद्वलो यत्पराक्रमः ॥ ८ ॥ पुरा प्रसन्नाः कुरवः सह पुत्रास्तथा वयं ॥ इंद्रज्येष्ठा इवाभूममोदमानाः सर्वांधवाः ॥ ९ ॥ दुर्योधनस्य क्रोधेन भरतामधुसूदन ॥ धक्ष्यंते शिशिरापाये वनानीव हुताशनैः ॥ १० ॥ अष्टादशे मेराजानः प्रख्याता मधुसूदन ॥ ये समुच्चिच्छिदुर्ज्ञातीन् सुहृदश्च सर्वांधवान् ॥ ११ ॥

महामनाः स्तब्धः समाचरेः प्रागपि समाहितवानसि ॥ २ ॥ ३ ॥ निष्ठूरीनिष्ठुरवाक् क्षेप्तानिदकः अनेयः शिक्षयितुमयोग्यः ॥ ४ ॥ ५ ॥ अवाचीनो विपरीतः ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ज्ञातीन्सगोत्रान् सुहृदः मित्राणि बांधवान् श्यालश्च शुरादीन् ॥ ११ ॥